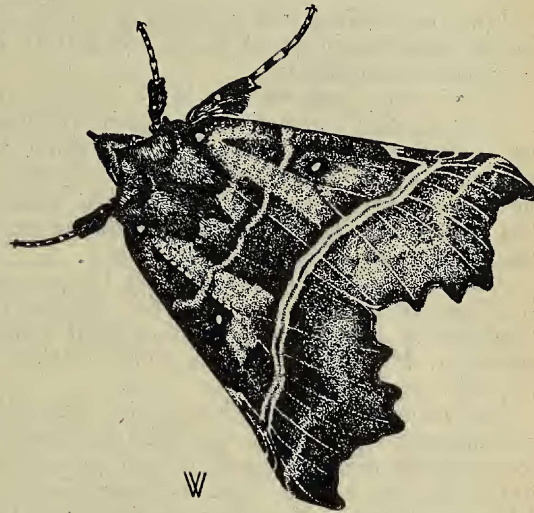

Enkele aantekeningen over een overwinterende *Scoliopteryx libatrix* L.

door
D. MAC GILLAVRY.

Op 9/10 Febr. 1946 vliegt 's avonds $\pm$ 10 uur een roesje rond. De kamer heeft centrale verwarming en dient als ziekenkamer, is zodoende nooit geheel koud. 's Ochtends blijkt het diertje hoog bij de zoldering te zitten tegen een vertikalen wand. Opmerkelijk is de scheeve stand. De lichaams-as maakt een hoek van $\pm 40^\circ$ met de verticale lijn. Door de groote hoogte zijn geen verdere details te zien. In deze positie blijft het vele dagen zitten. Vóór 10.II was de heftige storm- en regen-periode, met overwegend W. wind en buiten een matige temperatuur. Toen draaide de wind door het Noord-Westen naar het Noorden, wat 13/14 en 14/15 een paar vriesnachten gaf. Daarna heerschte buiten weer een hoogere temperatuur. 17.II waren in het centraal verwarmde huis de gewone overwinterende insecten: *Coccinellidae*, *Anthocomus*, *Chrysopa*, muggen, eenige vliegjes, etc. zeer levendig. *Scoliopteryx* echter blijft onbewegelijk.

Den 22en Febr. heeft het diertje zijn rustplaats verlaten, ik ontdek het niet. Van 18 tot 24 Febr. zijn er voortdurend regen-, hagel- en sneeuwstormen uit Noord, N.-West en West.

24.II. Mooi helder weer na een vriesnacht. *Scoliopteryx* wordt 's avonds weer vliegend gezien, heeft zich daarna weer verborgen opgesteld. Nog telkens wind, regen en vooral sneeuw.

9.III. 's Avonds vliegt *Scoliopteryx* telkens rond, zet zich nu eens tegen zoldering, dan weer tegen muur. Is dit laatste het geval, dan zit het steeds in de scheeve positie, als boven. De enkele keeren dat ik het dier dicht genoeg van nabij kan waarnemen, zie ik beide voorpooten, maar van de middenpooten allen de rechter, ik zie het daarbij van de rugzijde.

10/11 Maart. *Scoliopteryx* vliegt weer, zoowel in voor- als in nanacht, steeds gaat het na korten tijd stil zitten. Den ochtend van 11 Maart hangt het diertje onder een boekenrek aan en zoodanig, dat ik er van achteren onderdoor kan kijken. Het blijkt nu, dat vijf pooten zich op de bovenlaag vastgehecht hebben, maar dat de linker middenpoot met zijn tars (klauwblad?) de linker achterscheen bij het uiteinde heeft vastgehaakt. Ik vermoed dat deze l. middenpoot iets verkort is, en hier is waarschijnlijk de sleutel, waarom het dier tegen een vertikalen wand zittend steeds op de zelfde wijze scheef zit. Het gebruikt die eene poot nooit om zich vast te hechten.

Het is nu zacht weer, maar de sneeuw is nog lang niet weggesmolten. *Scoliopteryx* is 's avonds weer van zijn plaats gegaan. Waarheen? Ver-

moedelijk naar buiten, want mijn vrouw meent, dat een bruine vlinder buiten tegen het raam vloog. Ik heb het dier niet meer terug gezien.

Mijn dank aan J. Wilcke voor de teekening, gemaakt naar mijn schets.

Amerongen, Rusthuis „Charlois”, Maart 1946.

Laurierkersblad als insecticide

door

D. MAC GILLAVRY

Naar aanleiding van het artikel van L. V á r i over laurierkersbladeren bij de insectenvangst, cf. E. B. 269/270 dl. XII 15 Aug. 1946, pp. 63—64, een paar opmerkingen.

Zoo weinig bekend, als V á r i denkt, is het gebruik van laurierkersblad niet. Zelf gebruik ik het veel. Behalve in blikken d o o s, kan men het evengoed in een vang-f l e s c h doen, waarbij het voordeel is, dat de bladeren verscher blijven en niet zoo snel indrogen. Zelfs is het daarom gewenscht in de eerste halve dag de flesch af en toe open te laten, om het tegen het glas condenseerende water te laten verdampen, pas dan komt de eigenlijke gasontwikkeling.

V á r i doodt zijn dieren eerst langs anderen weg alvorens ze bij de bladeren te leggen. Z.i. gaat het dooden met de gasontwikkeling uit de bladeren te langzaam, waardoor licht beschadiging, vooral van vlinders, optreedt. Hij maakt er dus slechts gebruik van om de dieren week te houden.

Hij vermeldt niet, welk gas zich ontwikkelt, en toch mag er wel voor gewaarschuwd worden, dat dit blauwzuur is. Eenige voorzichtigheid bij het gebruik mag dus wel in acht genomen worden. Het principe is dus hetzelfde als bij de cyaankali-vangflesch, alleen iets minder intensief. Men moet, wil men een goede gasontwikkeling hebben, steeds jong blad nemen. Ik ken geen plek van ons land, waar in tuinen geen laurierkersstruiken staan. Potentieel kunnen we er gemakkelijk de geheele Nederlandsche bevolking mee uitroeien.

Wanneer men een vruchtdragende wilde amandelboom weet, dan geloof ik, dat men de gekneusde amandel voor hetzelfde doel kan gebruiken, ook al door cyaanwaterstof-ontwikkeling. Die in ons land groeiende wilde amandelen hebben binnen den bolster een zeer stevige houten schil, men moet ze met een hamer stuk slaan om bij de pit te komen. Op zichzelf zijn ze in geringe kwantiteit wel eetbaar, ik vind ze zelfs lekker, maar aan een en denzelfden boom komen tusschen lekkere amandelen ook extra bittere exemplaren voor en die zou men voor het experiment moeten nemen, de bittere smaak waarschuwt wel, dat men die niet moet opeten.

Amerongen, Rusthuis Charlois, October 1946.

Oxydiscus (Diptera) changed in *Oxyrhiza*

by

J. C. H. DE MEIJERE

Prof. B o s c h m a was so kind as to inform me, that my name *Oxydiscus* for a genus of Limnobiidae from Java (Studien zur Kenntnis der süd-ost-asiatischen Dipteren VII, Tijdschr. v. Entom. 56, 1913, p. 350) was praeoccupied in 1889 by K o k e n for a genus of Mulluscs. So I might change my name in *Oxyrhiza*, the discal cell being very acute at the root.

Amsterdam, Churchillaan 174^{II}, August 7th, 1946.